

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
& ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π/ΘΜΙΑΣ
& Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΚΡΗΤΗΣ
(ΠΕ.Κ.Ε.Σ. ΚΡΗΤΗΣ)

Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου
Φιλολόγων (ΠΕ02)
Βασιλεία Καλοκύρη

Ταχ. Δ/ση: Ρολέν 4
Ταχ. Κώδικας: 713 05 ΗΡΑΚΛΕΙΟ
Τηλ.: 2810 24 68 60
2810 24 64 00
κιν.: 697 99 30 724
E-mail: pekeskritis@sch.gr
E-mail προσωπ.: kalokyri@sch.gr
Ιστότοπος: ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
<http://users.sch.gr/sfscholiki/fi>
ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ
<http://diktyofilologonkalokyri.weebly.com/>

Ηράκλειο, 29-5-2020

Αρ. Πρωτ.: Φ.2 /1115

ΠΡΟΣ:

- Διευθύνσεις και Εκπαιδευτικούς Φιλολόγους (ΠΕ02) Σχολείων Δ.Ε. επιστημονικής αρμοδιότητας της Σ.Ε.Ε. Β. Καλοκύρη
(διαμέσου των Δ/σεων των Σχολείων τους)
- Διευθύνσεις και Εκπαιδευτικούς Σχολείων Δ.Ε. Ηρακλείου και Ρεθύμνου παιδαγωγικής ευθύνης της Σ.Ε.Ε. Β. Καλοκύρη
(διαμέσου των Δ/σεων των Σχολείων τους)

ΚΟΙΝ:

1. ΠΔΕ Κρήτης
2. ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης
3. Δ/ση Δ/θμιας Εκπ/σης Ηρακλείου
4. Δ/ση Δ/θμιας Εκπ/σης Ρεθύμνου

Θέμα: Διδακτικές και παιδαγωγικές επισημάνσεις για την τρέχουσα περίοδο μέχρι τη λήξη του διδακτικού έτους 2019-20.

Αγαπητοί και Αγαπητές Συνάδελφοι,

Διανύοντας το τελευταίο διάστημα του διδακτικού έτους, σε ιδιαίτερες, πρωτόγνωρες συνθήκες λειτουργίας των σχολείων Δ.Ε., στο πλαίσιο του covid-19, θα ήθελα να σας εκφράσω την αναγνώρισή μου για τις προσπάθειές σας να στηρίζετε τους μαθητές και τις μαθήτριάς μας, όχι μόνο διδακτικά αλλά και ευρύτερα παιδαγωγικά!

Στο πλαίσιο αυτής της προβληματικής και προς υποστήριξη του έργου σας, συνοψίζω παρακάτω ορισμένες διδακτικές και παιδαγωγικές επισημάνσεις, που μπορείτε να αξιοποιήσετε την τρέχουσα περίοδο μέχρι τη λήξη του διδακτικού έτους ([12η Ιουνίου 2020, ημέρα Παρασκευή](#)).

☐ Όπως γνωρίζετε εστάλησαν από το ΥΠΑΙΘ στα σχολεία, Προτάσεις του ΙΕΠ που αφορούν στη διδασκαλία ορισμένων μαθημάτων κατά την τελευταία αυτή περίοδο

της επαναλειτουργίας των σχολείων Δ/θμιας Εκπ/σης¹. Οι προτάσεις αυτές, όπως αναγράφεται και στα διαβιβαστικά του ΥΠΑΙΘ² είναι **ενδεικτικές**. Απηχούν την ανάγκη να εστιάσουν οι διδάσκοντες/διδάσκουσες στα ουσιώδη της ύλης, αξιοποιώντας, όσο είναι δυνατό, στις συγκεκριμένες συνθήκες μαθημάτων, το διάστημα που απομένει έως τη λήξη του διδακτικού έτους. Ως διδάσκοντες/διδάσκουσες γνωρίζετε πολύ καλά τις **εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών/-τριών** στα τμήματά σας και εύλογα μπορείτε **να ανταποκριθείτε κατά το δυνατό στα κύρια σημεία, στα οποία κατά την κρίση σας χρειάζεται να εστιάσετε**. Σαφώς, σημειώνετε σημεία που δεν διδάχθηκαν ή που χρειάζονται περισσότερη και αναλυτικότερη εξάσκηση-εμπέδωση και ενημερώνετε τους Συναδέλφους που θα αναλάβουν τα αντίστοιχα μαθήματα και τμήματα την επόμενη χρονιά ή και τα αξιοποιείτε οι ίδιοι/-ες, όπου χρειαστεί! Εξάλλου, από το ΥΠΑΙΘ προβλέπεται να τηρηθούν τα βιβλία ύλης για αξιοποίηση το επόμενο σχολ. έτος, προς διαχείριση των ελλειμμάτων σε ζητήματα ύλης και προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.

- Καθώς απομένουν λίγες διδακτικές ώρες έως το τέλος του διδακτικού έτους, χρειάζεται **ακριβής προγραμματισμός**, για έμφαση σε σημαντικά σημεία επανάληψης-εξάσκησης ή και ολοκλήρωσης, στον οποίο να εντάσσεται συνοδευτικό υλικό (από τους διδάσκοντες/διδάσκουσες) και εργασίες (μαθητών/τριών), όπου χρειάζεται. Βασικό στοιχείο του προγραμματισμού είναι και η **πρόβλεψη χρόνου για ανασύνθεση και κριτικό αναστοχασμό στην τάξη**. Ο αναστοχασμός αυτός είναι χρήσιμο να αφορά στους **ετήσιους μαθησιακούς στόχους**. Ενδεικτικά: *Τι αποκόμισαν οι μαθητές/-τριες σε γνώσεις / δεξιότητες / στάσεις επί του μαθήματος; Τι μένει να επιτευχθεί / να συμπληρωθεί / να βελτιωθεί στο μέλλον;* Επίσης ο αναστοχασμός χρειάζεται να αφορά και στη **γενικότερη εμπειρία** από το διδακτικό έτος, που σηματοδεύτηκε από τα μέτρα

¹ Για Φιλολόγους σχολείων επιστημονικής αρμοδιότητάς μου: Βλ. (πατώντας στους ακόλουθους συνδέσμους): 1) [Σ.Ε.Ε. Φιλολόγων Καλοκώρη Βασιλεία: ΠΕΚΕΣ Κρήτης, Ηράκλειο Αρ. Πρωτ.: Φ.2 /1111/28-5-2020 α\) Προτάσεις του ΙΕΠ για τα φιλολογικά μαθήματα στο Γυμνάσιο, τις Α΄ και Β΄ τάξεις ΓΕ.Λ. και Α΄, Β΄, Γ΄ τάξεις ΕΠΑ.Λ., για την τρέχουσα περίοδο έως τη λήξη των μαθημάτων. β\) Συνοπτικές επισημάνσεις για διδακτική αξιοποίηση.](#)

2) [ΣΕΕ Β. Καλοκώρη. Διευκρίνιση για τα Αρχαία Β΄ Γυμνασίου \(στη συνέχεια των προτάσεων του ΙΕΠ\) \(ΠΕΚΕΣ, Ηράκλειο, Αρ. Πρωτ.: Φ.2 /1105/27-5-2020\)](#)

² Βλ. για Γυμνάσια και ΓΕΛ, ΥΠΑΙΘ. Αρ. Πρωτ. 60912/Δ2/22-05-2020 σελ. 2. Για ΕΠΑ.Λ., ΥΠΑΙΘ Αρ. Πρωτ.: Φ3/62221/Δ4/25-05-2020, σ.1.

αντιμετώπισης του covid-19 (**βιώματα, συμπεράσματα, προτάσεις για αξιοποίηση στο μέλλον**).

- Στις ιδιαίζουσες συνθήκες λειτουργίας των σχολείων Δ/θμιας Εκπ/σης χρειάζεται, παράλληλα με την εστίαση σε σημαντικά σημεία της ύλης, να δοθεί έμφαση στην **παιδαγωγική διάσταση του σχολείου**. Χρειάζεται να δοθεί έμφαση στην **ψυχική ενδυνάμωση** όλων, εκπαιδευτικών και μαθητών/-τριών.

Στην κατεύθυνση αυτή αξίζει να δώσουμε έμφαση, για παράδειγμα,

- ✓ στο **χαμόγελο**,
 - ✓ στην **ευγένεια**,
 - ✓ στην **αξιοποίηση της εμπειρίας** για εμπλουτισμό των γνώσεων και αντιλήψεών μας καθώς και για **κριτικό αναστοχασμό** και **μετασχηματισμό στερεοτύπων** για τη μάθηση, για τον ρόλο του σχολείου, για την εξ αποστάσεως επικοινωνία και σύνδεση εκπαιδευτικών-μαθητών,
 - ✓ στη **δύναμη** που μπορεί να αντλήσουμε **από θετικά στοιχεία** (που προσπερνάμε μερικές φορές χωρίς να εκτιμάμε την αξία τους στη ζωή μας),
 - ✓ στην καλλιέργεια υπευθυνότητας σε ζητήματα που αφορούν στην υγεία αλλά και στην «**ψηφιακή πολιτειότητα**» (ευθύνη του σύγχρονου πολίτη που χειρίζεται τις νέες τεχνολογίες και το διαδίκτυο),
 - ✓ σε **θέματα που αναδεικνύουν την πολιτισμική-παιδαγωγική διάσταση του σχολείου και τον ρόλο των Εκπαιδευτικών ως «πολιτισμικών ακτιβιστών»**, ως «**φορέων πολιτισμικής παρέμβασης**».
- Υλικό για θέματα ψυχικής ανθεκτικότητας παρέχεται από το ΥΠΑΙΘ, στους παρακάτω συνδέσμους.

[Οδηγός ψυχικής ανθεκτικότητας εν μέσω πανδημίας κορονοϊού:](#)

Πηγή: www.especial.gr

Ηλ/κή δ/νση: <https://www.especial.gr/odigos-psuxikis-anthektikotitas-en-mesw-pandimias-koronoiou/> Πηγή: www.especial.gr

- Σημαντικό είναι, ακόμη, **να ενισχύσουμε ψυχολογικά** όσο μπορούμε τους μαθητές και τις μαθήτριες που θα ξεκινήσουν σε λίγο τη δοκιμασία **των Πανελλαδικών Εξετάσεων**, έχοντας ήδη «δοκιμαστεί» μαζί με τους/τις εκπαιδευτικούς στις απαιτήσεις νέου τρόπου διδασκαλίας και αξιολόγησης σε μαθήματα των Πανελλαδικών (κυρίως Γ΄ ΓΕΛ, ΟΠΑΣ) αλλά και γενικότερα στις συνθήκες που διαμορφώθηκαν στην εκπαίδευση λόγω του covid-19! Ανάλογα με την περίπτωση, χρειάζεται **προτοβουλία και φαντασία από πλευράς των εκπαιδευτικών για να υποστηρίξουμε, να ενθαρρύνουμε, να εμψυχώσουμε με κάθε τρόπο** τους μαθητές και τις μαθήτριες, στο κρίσιμο αυτό διάστημα.

Πολύ χρήσιμο στο θέμα αυτό είναι, ει δυνατό, να δούμε μαζί με τους μαθητές και τις μαθήτριες τις [«Απαραίτητες συμβουλές για τη διαχείριση του άγχους των Πανελληνίων Εξετάσεων σε υποψηφίους»](#) της Συντονίστριας Εκπαιδευτικού Έργου ΕΑ-ΕΕ του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης κ. Μαρίας Γιγουρτάκη, που εστάλησαν στα σχολεία. (Για διευκόλυνση, θα τις δείτε αναρτημένες πατώντας [τον τίτλο-σύνδεσμο](#)). Η συζήτηση και η βοήθεια στην έκφραση του άγχους και στη συνειδητοποίηση και «οριοθέτησή» του αποτελούν σπουδαία εκπαιδευτική προσφορά στους υποψηφίους και τις υποψήφιες!

- Τέλος, ο **αναστοχασμός** μεταξύ εκπαιδευτικών ή και μεταξύ εκπαιδευτικών και Συντονιστών Εκπαιδευτικού Έργου (επιστημονικής ή και παιδαγωγικής ευθύνης) για την εμπειρία της σχολικής χρονιάς που σφραγίστηκε με τον covid-19 και τις πολλαπλές προεκτάσεις του σε παγκόσμια κλίμακα μπορεί να βοηθήσει στην άντληση συμπερασμάτων, πολύ σημαντικών για το μέλλον. Η **επικοινωνία, η διάχυση εμπειρίας και προβληματισμών, η αναζήτηση λύσεων και η εγρήγορση** μπορούν να βοηθήσουν όλους μας στο εκπαιδευτικό έργο και ευρύτερα στη ζωή μας.

Αγαητοί και Αγαπητές Συνάδελφοι,

Οι δυσκολίες στο έργο μας λειτουργούν και ως προκλήσεις, που, όπως δείξατε στις δύσκολες συνθήκες της φετινής χρονιάς, αντιμετωπίζετε με άμεση ανταπόκριση, πρωτοβουλίες, φαντασία, εμπλουτισμό της δουλειάς σας και εκπαιδευτική και κοινωνική ευσυνειδησία!

Εύχομαι καλή δύναμη κι επιτυχία στο κρίσιμο διάστημα του τέλους των μαθημάτων και των Πανελλαδικών εξετάσεων!

Είμαι πάντα στη διάθεσή σας για κάθε δυνατή υποστήριξη στο έργο σας!

Με τιμή,
Η Συντονίστρια Εκπαιδευτικού έργου
κλάδου ΠΕ02 Φιλολόγων
Βασιλεία (Λιάνα) Καλοκύρη

Ακριβές αντίγραφο από το πρωτότυπο που τηρείται στη Γραμματεία του ΠΕ.Κ.Ε.Σ Κρήτης

Εσωτερική διανομή: Οργανωτική Συντονίστρια ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης